

Psykoanalyttinen kirjallisuus- ja kirjoittamisseminaari

Syksy 2026

Seminaarissa luetaan ja tutkitaan yhdessä kaunokirjallisuutta kirjallisuudentutkimuksellisista ja psykoanalyttisista näkökulmista sekä haluttaessa kirjoitetaan omia, tekstilajiltaan ja aiheiltaan vapaita tekstejä, kuten tieteellisiä artikkeleita, konferenssiesityksiä, tapauskertomuksia, esseitä tai muita kirjoituksia. Seminaariin voi osallistua myös ilman kirjoittamisaietta, ja seminaarin on tarkoitus jatkua keväällä 2027. Opettajana toimii FT, kirjallisuudentutkija ja kirjallisuusterapiaohjaaja Paavo Manninen.

Sisältö: Kirjallisuudella oli suuri vaikutus Sigmund Freudin teorianmuodostukselle, ja psykoanalyysi on syntymästään saakka havainnollistanut kaunokirjallisuudella käsitteitään ja teorioitaan. Kirjallisuudentutkimus on puolestaan käyttänyt psykoanalyysin kliinistä tilannetta mallina kirjallisuuden lukemiselle ja tulkitsemiselle. Seminaarin oppimistavoitteena on harjaantua 1) lukemaan kaunokirjallisuutta kirjallisuudentutkimuksellisista ja psykoanalyttisista näkökulmista, 2) tutkimaan psykoanalyysin käsitteitä ja ilmiöitä kaunokirjallisuuden kautta sekä oppia hyödyntämään kaunokirjallisuutta ja sen tutkimusta kliinisessä työssä ja 3) haluttaessa kirjoittamaan omia tekstejä vapaavalintaisista aiheista.

Syksyn seminaarisarja syventää kevään sisältöjä, jolloin opiskeltiin kirjallisuudentutkimuksen perusteita ja psykoanalyttisen kirjallisuudentutkimuksen teoriaa ja menetelmiä.

Opetusmenetelmät: Opettajan alustukset luetusta kaunokirjallisuudesta ja muusta aineistosta; keskustelu siitä ja seminaarilaisten kirjoituksista sekä opettajan kommentit seminaaritöistä; lyhyitä kirjoitusharjoituksia.

Seminaarissa työstettävät kirjoitukset: Seminaariin osallistujat voivat työstää kirjoitustaan, joka voi liittyä kirjallisuuteen tai muuhun taiteeseen, psykoterapiaan tai psykoanalyysiin tai muihin aiheisiin. Kirjoitusten ei tarvitse olla millään muotoa valmiita eikä niitä arvioida. Niitä voi ryhmässä yhdessä myös ideoida. **Seminaariin voi myös osallistua ilman kirjoittamista.** Vastaavista seminaareista Suomen Psykoanalyttisessa Yhdistyksessä ja Therapeiassa (alkaen vuodesta 2024) on valmistunut mm. julkaisuja, konferenssiesitelmiä sekä tekeillä on yhteiskirjoitus kaunokirjallisuudesta.

Lukemisto: Osan kirjallisuudesta saa kirjastosta; muun aineiston opettaja lähettää sähköpostitse liitteenä.

Ajankohta ja paikka: Suomen Psykoanalyttisessa Yhdistyksessä Mechelininkadulla Helsingissä

I: 22.9.2026 klo 17.30—19.30 (aikavaraukset viimeistään 8.9.)

II: 20.10.2026 klo 17.30—19.30 (aikavaraukset viimeistään 6.10.)

III: 17.11.2026 klo 17.30—19.30 (aikavaraukset viimeistään 3.11.)

IV: 8.12.2026 klo 17.30—19.30 (aikavaraukset viimeistään 24.11.)

Ilmoittautuminen: Jos olet kiinnostunut seminaarista tai haluat kysyä jotain, **ota yhteyttä sähköpostitse** Paavo Manniseen. Myös myöhemmin voit kysellä, onko seminaarissa tilaa. Yhteystiedot lopussa.

Seminaarimaksu: 300 euroa syyslukukaudelta (annan laskun syksyllä y-tunnuksin).

Opettaja: FT Paavo Manninen, kirjallisuudentutkija (Jyväskylän yliopisto) ja kirjallisuusterapiaohjaaja. Manninen on opettanut Jyväskylän yliopistossa kirjallisuuden syventäviä kursseja (Psykoanalyttinen kirjallisuudentutkimus) ja johdantoa kirjallisuudentutkimukseen sekä kaunokirjallisuus- ja kirjoittamisseminaarisarjoja vuodesta 2024 alkaen psykoanalytikoille ja -terapeuteille seitsemässä eri ryhmässä. Hän on opettanut myös taiteen perusopetuksessa lasten saturyhmiä.

Yhteystiedot: paavo.t.manninen@jyu.fi, puh. +358504685574

Seminaariohjelma:

Jokaiselle kerralle mahtuu kaksi aikavarausta. Aikavarauksen voi tehdä myös jollekin kirjalle tai muulle tekstille, jota haluaisi ryhmän kanssa käsitellä (aineiston tulisi olla saatavilla kirjastosta tai sähköpostin liitteenä, eikä sen soisi olevan liian pitkä). Ellei

varauksia joillekin kerroille tule, edetään ohjelmaan merkityn lukemiston mukaan, mutta muuten siis osallistujien aikavaraukset menevät edelle.

I

Psykoanalyttinen ja poeettinen totuus. Lukemisto: Shakespeare, *Sonetit* (1609). *Lisäksi tieteellinen artikkeli – tarkentuu.*

II

Kastraation käsite psykoanalyysissa. Lukemisto: Sofokles, *Kuningas Oidipus*; Kristina Carlson, *Eunukki*.

III

Unheimlich. Lukemisto: Freud, ”Das Unheimlich – epämukavuuden elämyksestä”; E. T. A. Hoffman, ”Nukuttaja”.

IV

Tarkentuu (Mahdollisesti: Melville, ”Bartleby” tai Melville, *Billy Budd*.)